

Oponentský posudek disertační práce:

Petr Šprincel: *Blue Box*

Akademie výtvarných umění v Praze

Výzkumný rámec disertační práce *Blue Box* vyjadřuje samotný podtitul projektu, ve kterém je definováno autorem období i teritorium bádání, tj. Spojené státy americké v období prezidentství Donalda Trumpa, přičemž vzorkem respondentů byli představitelé amerických ultrapravicových nenávisných sekt. Nástrojem užitým Petrem Šprinclem ke zkoumání i sběru podkladů bylo médium videa, technického obrazu, které pojímal stylově s odkazem na význam analogových a digitálních varet záznamu nebo animace.

Vazba mezi textem disertační práce a filmem je postavena na komentářích a rozboru nejen obsahových východisek fikčního rámce výsledného filmu, ale i na mediálních sedimentech jednotlivých obrazových zdrojů. Distribuční anotace filmu by mohla poukazovat na dokumentární aspekty celého projektu: Petr Šprincel se vydal do USA společně se svou ženou hledat příběh skrytý za diapozitivem z modré krabičky nalezené na bleším trhu v Budapešti. Následná několikaletá anabáze je dovedla skrze vyprázdňený obraz Ameriky k jeho zhmotnění vlastní zkušeností a příběhů, které se váží ke konkrétním lokacím. Tkanivem propojujícím tuto mapu jsou představitelé nenávisných komunit ultrapravicových sekt a film *Satan Kingdom Babylon* podkřývá skrze detektivní syžet jednu z možných pravd o záhadné smrti mladé dívky v hotelu postaveném v pouštní krajině.

Předmětem výzkumu bylo komparovat narativ rozličných konspiračních teorií ve smyslu traktovaných příběhů uvnitř komunit. Předpokladem pro Šprincele bylo, že tyto příběhy mají strukturu antického dramatu a nesou v sobě obdobnou stavbu a vyznění napříč křesťanskými, židovskými nebo islámskými východisky. Výzkum proběhl na vzorku šesti ultrapravicových sekt, s jejichž zástupci se autorovi podařilo natočit rozhovory ve vybraných lokalitách USA. V textové části popisuje pilotáž, řešerše mj. u americké neziskové organizace mapující extremistická hnutí a nebo konzultace kontaktů s představitelkou polské reportážní školy Katarzyna Surmiak-Domańskou, autorkou knihy *Ku-klux-klan. Tady bydlí láska* (2015). V intencích sociologických metod kvalitativního výzkumu a technik polostandardizovaného rozhovoru a observačního sběru podkladů Šprincel pořídil výchozí materiál, který dále zpracovával.

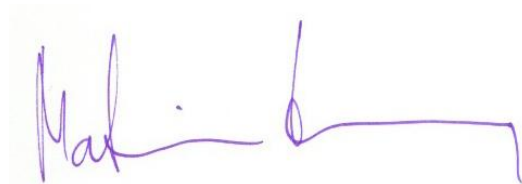
V textu disertační práce pracuje s koncepcí vyprázdňeného obrazu Ameriky jako simulakra francouzského filozofa Jean Baudrillarda a poté s tezemi britského filozofa Quassima Cassama, který se věnuje analýze konspiračních teorií a extremismu. Kapitoly disertace obsahují deníkový rámec vztahující se k samotné cestě po USA a sběru dat - lokalitám, sektám a konkrétním zástupcům. Autor zasadil každou fázi dramatu do jedné z lokací a připojil rozbor nenávisných učen v rámci šířeji pořízených řešerší o původu a formování jednotlivých organizovaných skupin. Ke každé fázi z výstavby dramatu konstruuje Šprincel pomyslný textový *pantheon* jako místo fiktivního setkání s dialogy jednotlivých zástupců nenávisných uskupení, která jsou nejčastěji protestem proti církvím jako zavedeným náboženským organizacím. Textové pasáže z *pantheonu* jsou dispute konkrétních zpovídaných osobností, jež se propisují i do výstavby scénáře o sledování „pravých cest“. Tato skutečnost a metoda roubování obsahu rozhovorů na výstavbu dramatu se v obsahové rovině výsledného filmu velmi funkčně propisuje do montáže a dramaturgie filmu.

Hlavním cílem disertace byla konstrukce fikčního filmového příběhu, který by byl odvozen od terénního sběru dat v USA, a následné filmové podobenství se odehrává na půdorysu stop nejen

samotného výzkumu, ale napříč minulosti, současnosti a budoucnosti dění, které je odvozeno od zaznamenaných aktivit. Šprincl v textové části disertace poskytuje poměrně detailní rozbor vybraných sekt, který zrcadlí americkou realitu, a strukturou textu má rysy zprávy či svědectví spolu s návrhy možných scénářů vývoje, přičemž jedním z reálných rozuzlení a katastrof byl útok na Kapitol USA v lednu roku 2021. Samotný film *Satan Kingdom Babylon* se oprošťuje od popisu a hodnocení dění, ale nechává diváka zažít detektivní příběh vážící se ke zdánlivé minulosti. V intencích mediální archeologie se ve filmu objevují funkční trhliny, změny nebo proluky ve formátech i obrazové estetice, což se týká nejen kombinace zdrojů, ale i práce s animací.

Předmětem uměleckého doktorátu je transdisciplinární způsob práce vycházející především z praxe, což disertační práce Petra Šprincla plně splňuje, jak svým procesem vzniku a sběru podkladů, tak vazbou mezi metodami a technikami popsány v textové části, tak v rámci vzniku filmu *Satan Kingdom Babylon*.

Film doporučuji do kinodistribuce
a práci doporučuji k obhajobě.

Mgr. Martin Mazanec, Ph.D.
Velké Bílovice, 29. 3. 2023